

TEŞVİK SİSTEMİNDE SON DURUM

15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren ve daha sonraki değişiklikler ile güncel hale gelen yeni teşvik sistemi 5 farklı uygulamadan oluşmaktadır:

Bakanlar Kurulu Kararı		Yayımlandığı Resmi Gazete	
Karar Tarihi	Karar Sayısı	Tarihi	Sayısı
15/6/2012	2012/3305	19/6/2012	28328
Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapan Düzenlemeler			
02/10/2012	2012/3802	13/10/2012	28440
28/01/2013	2013/4288	15/02/2013	28560
27/05/2013	2013/4763	30/5/2013	28662
27/01/2014	2014/6058	09/05/2014	28995
30/06/2014	2014/6588	06/08/2014	29080
15/12/2014	2014/7273	05/03/2015	29286
16/03/2015	2015/7496	08/04/2015	29320
20/08/2015	2015/8050	27/08/2015	29458
09/11/2015	2015/8216	19/11/2015	29537
29/02/2016	2016/8715	08/04/2016	29678
07/09/2016	2016/9139	05/10/2016	29848

- 1- Genel Teşvik Uygulamaları**
- 2- Bölgesel Teşvik Uygulamaları**
- 3- Öncelikli Yatırımların Teşviki**
- 4- Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki**
- 5- Stratejik Yatırımların Teşviki**

Bu uygulamalar kapsamında sağlanacak destek unsurları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

DESTEK UNSURLARI	Genel Teşvik Uygulamaları	Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Öncelikli Yatırımların Teşviki	Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki	Stratejik Yatırımlar
kdv İstisnası	X	X	X	X	X
Gümrük Vergisi Muafiyeti	X	X	X	X	X
Vergi İndirimi		X	X	X	X
Sigorta Pirim İşveren His Desteği		X	X	X	X
Gelir Vergisi Stopaj Desteği*	X	X	X	X	X
Sigorta Pirim İşçi Hissesi Desteği *		X	X	X	X
Faiz Desteği **		X	X		X
Yatırım Yeri Tahsisi		X	X	X	X
KDV İadesi ***					X

X: Destekten faydalanır.

* Yatırımın 6. bölgede gerçekleştirilmesi halinde sağlanır

** Yatırımın Bölgesel Teşvik Uygulamalarında 3., 4., 5. veya 6. bölgelerde gerçekleştirilmesi halinde sağlanır.

*** Sabit yatırım tutarı **500 milyon TL** üzerinde olan stratejik yatırımlara sağlanır.

Teşvik uygulamaları açısından illerin gelişmişlik düzeyini gösteren bölgesel harita ve il dağılımını gösteren tablo aşağıda sunulmuştur:

1.Bölge	2.Bölge	3.Bölge	4.Bölge	5.Bölge	6.Bölge
Ankara	Adana	Balıkesir	Afyonkarahisar	Adıyaman	Ağrı
Antalya	Aydın	Bilecik	Amasya	Aksaray	Ardahan
Bursa	Bolu	Burdur	Artvin	Bayburt	Batman
Eskişehir	Çanakkale	Gaziantep	Bartın	Çankırı	Bingöl
İstanbul	Denizli	Karabük	Çorum	Erzurum	Bitlis
İzmir	Edirne	Karaman	Düzce	Giresun	Diyarbakır
Kocaeli	Isparta	Manisa	Elazığ	Gümüşhane	Hakkari
Muğla	Kayseri	Mersin	Erzincan	Kahramanmaraş	Iğdır
	Kırklareli	Samsun	Hatay	Kilis	Kars
	Konya	Trabzon	Kastamonu	Niğde	Mardin
	Sakarya	Uşak	Kırıkkale	Ordu	Muş
	Tekirdağ	Zonguldak	Kırşehir	Osmaniye	Siirt
	Yalova		Kütahya	Sinop	Şanlıurfa
			Malatya	Tokat	Şırnak
			Nevşehir	Tunceli	Van
			Rize	Yozgat	
			Sivas		
8 İL	13 İL	12 İL	17 İL	16 İL	15 İL

Asgari sabit yatırım tutarı, uygulamalara göre aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Genel Teşvik Sistemi'nde asgari sabit yatırım tutarı,

1. ve 2. bölgelerde **1 milyon TL**,

3. 4. 5. ve 6. bölgelerde **500 bin TL**'dir.

Bölgesel Teşvik Uygulamaları için asgari sabit yatırım tutarı 1. ve 2. bölgelerde **1 milyon TL'den**, diğer bölgelerde ise **500 bin TL'den** başlamak üzere desteklenen her bir sektör ve her bir il için ayrı, ayrı belirlenmiştir.

Büyük Ölçekli Yatırımlar için asgari sabit yatırım tutarı **50 milyon TL'den** başlamak üzere sektörüne göre farklı büyüklüklerle tanımlanmıştır.

Stratejik Yatırımlar için asgari sabit yatırım tutarı **50 milyon TL'dir**.

DESTEK UNSURLARI AÇIKLAMALAR

Katma Değer Vergisi İstisnası:

Teşvik belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için katma değer vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Gümrük Vergisi Muafiyeti:

Teşvik belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için gümrük vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Vergi İndirimi:

Gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşıncaya kadar, indirimli olarak uygulanmasıdır.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği:

Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Gelir Vergisi Stopajı Desteği:

Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için belirlenen gelir vergisi stopajının terkin edilmesidir. Sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörölür.

Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği:

Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır. Sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörölür.

Faiz Desteği:

Faiz Desteği, teşvik belgesi kapsamında kullanılan en az bir yıl vadeli yatırım kredileri için sağlanan bir finansman desteği olup, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının belli bir kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Yatırım Yeri Tahsisi:

Teşvik Belgesi düzenlenmiş yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilmesidir.

Katma Değer Vergisi İadesi:

Sabit yatırım tutarı 500 milyon Türk Lirasının üzerindeki Stratejik Yatırımlar kapsamında gerçekleştirilen bina-inşaat harcamaları için tahsil edilen KDV'nin iade edilmesidir.

GENEL TEŞVİK UYGULAMALARI

Teşvik edilmeyecek veya teşviki için aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, asgari sabit yatırım tutarı ve kapasiteler üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın Genel Teşvik Uygulamaları kapsamında desteklenmektedir.

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI

Bölgesel Teşvik Uygulamalarında her ilde desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiş olup, bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır. Bu uygulama kapsamında sağlanan destek oran ve süreleri özet olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARINDA SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Bölgeler

Destek Unsurları	I	II	III	IV	V	VI
kdv İstisnası	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Vergi İndirimi OSB-EB DIŞI (Yatırıma katkı Oranı)	15	20	25	30	40	50
Vergi İndirimi OSB-EB İÇİ (Yatırıma katkı Oranı)	20	25	30	40	50	55
Sigorta Pirim İşveren Hissesi Desteği OSB-EB DIŞI	2 Yıl	3 Yıl	5 Yıl	6 Yıl	7 Yıl	10 Yıl
Sigorta Pirim İşveren Hissesi Desteği OSB-EB İÇİ	3 Yıl	5 Yıl	6 Yıl	7 Yıl	10 Yıl	12 Yıl
Gelir Vergisi Stopaj Desteği	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 Yıl
Sigorta Pirim İşçi His Desteği	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 Yıl
Faiz Desteği iç kredi	YOK	YOK	3 puan	4 puan	5 puan	7 puan
Faiz Desteği Döviz Kredi	YOK	YOK	1 puan	1 puan	2 puan	2 puan
Yatırım Yeri Tahsisi	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR

ÖNCELİKLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

Ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda, tespit edilen alanlarda yapılacak olan yatırımlar, öncelikli yatırımlar olarak belirlenmiş ve bu yatırımlara 1. 2. 3. ve 4. Bölgelerde gerçekleştirilmiş olsalar dahi 5. Bölgede uygulanan destekler sağlanmıştır. Bu yatırımlara, 5. ve 6. Bölgede gerçekleştirilmeleri halinde ise kendi bölgelerinde uygulanan destekler sağlanmaktadır.

Öncelikli Yatırımlar kapsamında 5. bölge destekleri ile desteklenecek yatırım konuları şöyledir:

- Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya termal turizm konusunda bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları,
- Madencilik yatırımları,
- Demiryolu ve denizyolu ile yük veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar,
- Savunma sanayi yatırımları,
- Otomotiv, uzay veya savunma sanayine yönelik test merkezleri, rüzgâr tüneli ve bu mahiyetteki yatırımlar,
- Asgari **50.000 m2** kapalı alana sahip uluslararası fuar alanı yatırımları,
- Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan kreş ve gündüz bakımevleri ile okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları,
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar,
- Motorlu kara taşıtları ana sanayinde gerçekleştirilecek asgari 300 milyon TL tutarındaki yatırımlar ve asgari 75 milyon TL tutarındaki motor yatırımları ile asgari 20 milyon TL tutarındaki motor aksamları, aktarma organları/aksamları ve otomotiv elektroniğine yönelik yatırımlar,
- 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanmış 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları,
- Mevcut imalat sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek enerji verimliliğine yönelik yatırımlar,
- Atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimine yönelik yatırımlar,
- Asgari 50 milyon TL tutarındaki sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğalgaz depolama yatırımları,
- Karbon elyaf üretimine veya karbon elyaf üretimi ile birlikte olmak kaydıyla karbon elyaftan mamul kompozit malzeme üretimine yönelik yatırımlar,
- Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre yüksek teknolojlili sanayi sınıfında yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar,
- Maden Kanununa istinaden düzenlenmiş geçerli Arama Ruhsatı veya Sertifikasına sahip yatırımcıların ruhsatlı sahalarında yapacağı maden arama yatırımları.
- Yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile rüzgâr enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları.
- Direk soğutmalı slab döküm ve sıcak haddeleme yöntemi ile alüminyum yassı mamul üretimine yönelik entegre yatırımlar.

ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları	Destek Unsurları
kdv İstisnası	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti	VAR
Vergi İndirimi (Yatırıma katkı Oranı)	40
Vergi İndirimi (Vergi İndirim%)	80
Sigorta Pirim İşveren Hissesi Desteği	7 Yıl
Faiz Desteği iç kredi	5 puan
Faiz Desteği Döviz Kredi	2 puan
Yatırım Yeri Tahsisi	VAR

1-5. Bölgelerde yapılacak yatırımlar için 5. Bölge desteği

6. Bölgede yapılacak yatırımlar için 6.Bölge desteği

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

EB: İmalat Sanayine yönelik Endüstri Böl. Yatırımları

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

Aşağıda belirtilen 13 yatırım konusu, büyük ölçekli yatırımların teşviki çerçevesinde desteklenmektedir

YATIRIM KONULARI	Asgari Sabit Yatırım Tutarları (Milyon T.L)
Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1000
1000 Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	200
Liman ve Liman Hizmetleri ile Havalimanı Yatırımları	200
Motorlu Kara Taşıtları Yan Sanayi Yatırımları	200
Motorlu Kara Taşıtları Ana Sanayi Yatırımları	200
Motorlu Kara Taşıtları Yan Sanayi Yatırımları	50
Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	50
Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	50
Elektronik Sanayi Yatırımları	50
Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	50
İlaç Üretimi Yatırımları	50
Hava ve Uzay Taşıtları ve/veya Parçaları İmalatı Yatırımları	50
Makine İmalatı Yatırımları	50
Nihai Metal Üretimine Yönelik Yatırımlar	50

Bu uygulama kapsamında sağlanan destek oran ve süreleri özet olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI VE BÖLGELER

Destek Unsurları	I	II	III	IV	V	VI
kdv İstisnası	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Vergi İndirimi OSB-EB DIŞI (Yatırıma katkı Oranı)	25	30	35	40	50	60
Vergi İndirimi OSB-EB İÇİ(Yatırıma katkı Oranı)	30	35	40	50	60	65
Sig Pirim İşveren His Desteği Süresi OSB-EB DIŞI	2 Yıl	3 Yıl	5 Yıl	6 Yıl	7 Yıl	10 Yıl
Sig Pirim İşveren His Desteği Süresi OSB-EB İÇİ	3 Yıl	5 Yıl	6 Yıl	7 Yıl	10 Yıl	12 Yıl
Gelir Vergisi Stopaj Desteği	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 Yıl
Sig Pirim İşçi Hissesi Desteği	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 Yıl
Yatırım Yeri Tahsisi	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR

OSB: Organize Sanayi Bölgesi
EB: İmalat Sanayine yönelik Endüstri Böl. Yatırımları

Alt bölge desteklerinden yararlanma

Aşağıda belirtilen yatırımlara, vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından alt bölgelerde sağlanan daha avantajlı destekler sağlanacaktır:

–Organize Sanayi Bölgelerinde yapılacak yatırımlar veya imalat sanayine yönelik olarak Endüstri Bölgesinde gerçekleştirilen yatırımlar,

–Sektörel işbirliğine dayalı yatırımlar bir alt bölge desteklerinden,

-OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan bazı yatırım konuları ise; İstanbul ili hariç olmak üzere 1., 2., ve 3. bölgede gerçekleştirilecekler 4. Bölge desteklerinden, 4., 5. ve 6. bölgede gerçekleştirilecekler ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanacaktır.

STRATEJİK YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

İthalat bağımlılığı yüksek olan ara malı veya ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırımların teşviki uygulamaları kapsamında desteklenmektedir. Bu kapsamda desteklenecek olan yatırımların aşağıdaki kriterlerin tamamını sağlamaları gerekmektedir.

-Asgari sabit yatırım tutarının **50 milyon TL** olması,

-Yatırım konusu ürünle ilgili yurt içi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması,

-Yatırımla sağlanan katma değer in asgari **%40** olması (rafineri ve petrokimya yatırımlarında bu şart aranmayacaktır),

-Üretilen ürünle ilgili toplam ithalat değerinin son 1 yıl itibarıyla en az **50 milyon \$** olması.

Ayrıca, asgari sabit yatırım tutarı **üç milyar Türk Lirasının** üzerinde olan öncelikli yatırımlar stratejik yatırım olarak kabul edilir. Ancak, bu yatırımlar için sağlanacak faiz desteği tutarı **700.000- Türk Lirasını** geçemez.

STRATEJİK YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI-BÖLGELER

Destek Unsurları	I	II	III	IV	V	VI
kdv İstisnası	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Vergi İndirimi (Yatırıma katkı Oranı)	50	50	50	50	50	50
Faiz Desteği iç kredi	5 puan	5 puan	5 puan	5 puan	5 puan	5 puan
Faiz Desteği döviz kredi	2 puan	2 puan	2 puan	2 puan	2 puan	2 puan
Sigorta Pirim İşveren His Desteği Süresi	7 yıl	7 yıl	7 yıl	7 yıl	7 yıl	10 Yıl
kdv İadesi 500 milyon T.L Üzeri yatırımlar	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gelir Vergisi Stopaj Desteği	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 Yıl
Sigorta Pirim İşçi Hissesi Desteği	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 Yıl
Yatırım Yeri Tahsisi	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

EB: Endüstri Bölgesi

ÖRNEK VERGİ İNDİRİMİ HESAPLAMA TABLOSU
(5520 K.V.K 32/A)

YATIRIM TUTARI:	1.000.000-	(T.L)
YATIRIM KATKI ORANI	%15 *	
YATIRIM KATKI TUTARI: (1.000.000 X %15)	150.000-	
K.V İNDİRİM ORANI :	%50 *	
İNDİRİMLİ K.V ORANI: (%20 X %50)	%10	
ÖRNEK KURUM KAZANCI:	500.000-	
K.V TUTARI: (500.000 X %10)	50.000-	
K.V İNDİRİM TUTARI:	50.000-	
KALAN KATKI TUTARI: (150.000 – 50.000)	100.000-	

(*) Yatırıma katkı oranı ve Kurumlar Vergisi indirim oranı yatırımın cinsine göre Teşvik Belgesinde verilen oranlardır.